

Suvestinė redakcija nuo 2016-10-03 iki 2018-10-09

Isakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [3-55](#), i. k. 1002330ISAK00000374

Nauja redakcija nuo 2010-12-03:

Nr. [3D-1034](#), 2010-11-26, Žin. 2010, Nr. 141-7219 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1034

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMOS GRIKIŲ SĒKLOS KOKYBĖS
REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2000 m. gruodžio 27 d. Nr. 374
Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2010, Nr. [125-6405](#)), 15.5 punktu ir siekdamas užtikrinti kokybišką grikių sėklos dauginimą ir tiekimą rinkai,

t v i r t i n u Privalomujų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašą (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KĘSTUTIS KRISTINAITIS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2000 m. gruodžio 27 d.

įsakymu Nr. 374

(Lietuvos Respublikos žemės ūkio

ministro 2010 m. lapkričio 26 d.

įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

PRIVALOM�JU RINKAI TIEKIAMOS GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklas kokybės reikalavimų aprašas (toliau – reikalavimų aprašas) parengtas įgyvendinant 1966 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 66/402/EEB dėl prekybos javų sėkla (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 1 tomas, p. 66) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. birželio 26 d. Komisijos direktyva 2009/74/EB (OL 2009 L 166, p. 40), 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. sausio 8 d. Komisijos direktyva 2010/1/ES (OL 2010 L 7, p. 17), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 281) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) 1829/2003 (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 432).

2. Reikalavimų aprašo tikslas – užtikrinti kokybiškos grikių sėklas (toliau – sėklas) dauginimą siekiant ją tiekti rinkai.

3. Reikalavimų aprašas privalomas fiziniams ir juridiniams asmenims (toliau – asmenys), užsiimantiems grikių sėklas dauginimu ir tiekimu rinkai.

4. Reikalavimų aprašas taikomas superelitinei, elitinei, sertifikuotai pirmos ir antros reprodukcijos grikių veislių sėklai.

5. Reikalavimų aprašas netaikomas sėklai, kuri skirta eksportuoti į trečiasias šalis.

II. ŠIAME REIKALAVIMŲ APRAŠE VARTOJAMOS SĄVOKOS

6. Reikalavimų apraše vartojamos sąvokos:

Grikių sėklinio pasėlio aprobavimas – grikių sėklinio pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlio tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos grikių sėklai išauginti.

Įgaliotasis aprobuotojas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos suteiktą leidimą aprobuoti sėklinius pasėlius.

Įgaliotasis bandinių ēmėjas – asmuo, turintis Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos leidimą imti sėklas bandinius iš sėklų siuntų.

Įgaliotoji laboratorija – laboratorija, turinti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos leidimą atlikti sėklas kokybės tyrimus.

Kontrolinis bandinys – sėklas bandinys, paimtas oficialiojo bandinių ēmėjo iš paruoštos sėklų siuntos, kuriai jau yra išduotas kokybės dokumentas arba iš kurios yra paimtas bandinys kokybės dokumentui gauti.

Officialioji laboratorija – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos laboratorija, kurioje atliekami sėklas kokybės tyrimai.

Officialiosios priemonės – priemonės, kurias taiko Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, tiekėjo prašymu aprobuodama pasėlius, atlikdama sėklas kokybės tyrimus, vykdymada vegetacinius bandymus ir kitus su sėklas sertifikavimu susijusius veiksmus.

Officialusis aprobuotojas – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę aprobuoti sėklinius pasėlius.

Officialusis bandinių ēmėjas – Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistas, turintis teisę imti bandinius iš sėklos siuntų.

Officialioji priežiūra – priežiūra, kurią atlieka Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, kontroliuodama įgaliotųjų aprobuotojų, bandinių ēmėjų ir laboratorijų darbą.

Kitos šiame reikalavimų apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme (Žin., 2001, Nr. [102-3623](#); 2010, Nr. 13-619), Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme (Žin., 2001, Nr. [104-3701](#)).

III. GRIKIŲ SĖKLOS KATEGORIJOS

7. Grikių sėkla pagal kategoriją skirstoma:

7.1. Superelitinė sėkla (sutrumpintai žymima A) – tai sėkla, kuri:

7.1.1. ruošiama selekcininkų ar jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

7.1.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė augalininkystės tarnyba) patvirtino šią atitiktį;

7.1.3. naudojama elitinei arba žemesnių kategorijų sėklai išauginti.

7.2. Elitinė sėkla (sutrumpintai žymima B) – tai sėkla, kuri:

7.2.1. ruošiama selekcininkų arba jų įgaliotų atstovų pagal veislės palaikymo metodiką;

7.2.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas elitinei sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

7.2.3. naudojama sertifikuotai pirmos arba antros reprodukcijos sėklai išauginti;

7.2.4. atitinka 7.2.1–7.2.3 punktuose išdėstytais reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiųjų priemones, arba šio reikalavimų aprašo 2–3 prieduose nustatytais atvejais, taikant oficialiųjų priemones arba oficialiąją priežiūrą.

7.3. Sertifikuota pirmos reprodukcijos sėkla (sutrumpintai žymima C1) – tai sėkla, kuri:

7.3.1. gaunama vieną kartą padauginus elitinę sėklą arba selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių sėklos kategorijų;

7.3.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai pirmos reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

7.3.3. naudojama sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai ar nesėkliniams grūdams išauginti;

7.3.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 7.3.1–7.3.3 punktuose išdėstytais reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiųjų priemones arba oficialiąją priežiūrą.

7.4. Sertifikuota antros reprodukcijos sėkla (sutrumpintai žymima C2) – tai sėkla, kuri:

7.4.1. gaunama vieną kartą padauginus sertifikotą pirmos reprodukcijos sėklą arba selekcininko ar jo įgalioto atstovo prašymu iš aukštesnių kategorijų sėklos;

7.4.2. atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, taikomas sertifikuotai antros reprodukcijos sėklai, o Valstybinė augalininkystės tarnyba patvirtino šią atitiktį;

7.4.3. naudojama javų auginimui;

7.4.4. atitinka šio reikalavimų aprašo 7.4.1–7.4.3 punktuose išdėstytais reikalavimus, kaip nustatyta taikant oficialiųjų priemones arba oficialiąją priežiūrą.

IV. GRIKIŲ SĒKLOS SERTIFIKAVIMAS

8. Superelitinė, elitinė, sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos sėkla sertifikuojama, jeigu:

8.1. veislės įrašytos į Nacionalinį augalų veislių sąrašą (toliau – Augalų veislių sąrašas), kuris tvirtinamas Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus įsakymu, ar į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tinkamų veislių sertifikavimui sąrašą (toliau – EBPO tinkamų veislių sertifikavimui sąrašas);

8.2. asmenys, dauginantys ir tiekiantys rinkai sėklą, atestuoti žemės ūkio ministro nustatyta

tvarka;

- 8.3. sėklos augintojas turi licencinę sutartį dėl veislių, kurioms taikoma teisinė apsauga;
  - 8.4. sėklinis grikių pasėlis ir sėklos siuntos kokybė atitinka šiame reikalavimų apraše išdėstyotas nuostatas;
  - 8.5. sėkla supilta į fasuotes, kurias galima sandariai uždaryti;
  - 8.6. oficialusis ar igaliotasis bandinių ēmėjas iš sėklos siuntos fasuotės paėmė bandinį pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos patvirtintą sėklos bandinių ēmimo metodiką;
  - 8.7. sėkla paženklinta etikete, kuri atitinka šio reikalavimų aprašo 39–41 punktų nuostatas;
  - 8.8. sėklos kokybės tyrimai atlikti oficialiojoje ar igaliotojoje laboratorijoje.
9. Kai superelitinės, elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklinis grikių pasėlis ir sėklų siuntos atitinka šio reikalavimų aprašo nuostatas, Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda sėklos sertifikatą.

V. REIKALAVIMAI SÉKLINIAMS PASÉLIAMS

10. Oficialajam ar igaliotajam aprobuotojui atliekant sėklinių pasėlių aprobabavimą, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklos įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsēlius, sėjomainas, izoliacinius atstumus.
11. Aprobuojama pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus metodinius nurodymus.
12. Grikių sėkliniai pasėliai aprobuojami vieną kartą.
13. Aprobuojama, kai, atsižvelgiant į pasėlių būklę ir augimo tarpsnį, yra sąlygos atlikti atitinkamą apžiūrą. Esant būtinybei, Valstybinė augalininkystės tarnyba gali pakartotinai aprobuoti sėklinius pasėlius.
14. Grikių veislių sėklinio pasėlio laukas, kurio bus aprobuojamas kontrolinių laukelių dydis, jo dalį skaičius ir išdėstymas, nustatomas pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintus aprobabavimo metodinius nurodymus.
15. Pasėliai turi būti tapatūs ir gryni pagal individų charakteristikas.
16. Sėkliniai grikiai negali būti auginami tame pat lauke po tos pat rūšies augalų.
17. Sėkliniuose grikių pasėliuose negali būti karantininių piktžolių.
18. Grikių veislių sėklinis pasėlis turi atitiki šio reikalavimų aprašo 1–2 priedų ir šio skyriaus reikalavimus.

VI. GRIKIŲ SÉKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

19. Sertifikuojama sėkla turi atitiki šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytas sąlygas. Sertifikuojama superelitinė sėkla turi atitiki elitinei sėklai keliamus reikalavimus.
20. Sėkla, neatitinkanti šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytų rodiklių, gali būti priskirta žemesnei kategorijai arba pripažistama netinkama.
21. Bandiniai iš sertifikavimui skirtų sėklos siuntų turi būti imami oficialiai arba oficialiai prižiūrint pagal patvirtintus metodus.
22. Sėklos bandiniai imami iš vienarūšių siuntų, didžiausias sėklos siuntos svoris – 10 000 kg, pristatomasis bandinys – 600 g.
23. Didžiausias sėklos siuntos svoris negali viršyti 5 proc. šio reikalavimų aprašo 22 punkte nurodyto svorio.
24. Sėklos užkrėtimas kenksmingaisiais organizmais turi būti minimalus. Sėkloje negali būti gyvų svirno kenkėjų, jų lervų, tuščiųjų avižų ir totorinių grikių sėklų.
25. Sėklos daigumo galiojimo laikas – vieneri metai.
26. Kiekvienai sertifikuojamai sėklos siuntai Valstybinė augalininkystės tarnyba išduoda sėklos sertifikatą.
27. Trūkstant sėklos, žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintu laikotarpiu gali būti nustatyti kitokie sertifikuojamos sėklos rodikliai, negu nurodyta šio reikalavimų aprašo 3 priede.

VII. GRIKIŲ SÉKLOS TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

28. Tiekiama rinkai superelitinė, elitinė, sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos grikių sékla turi būti sertifikuota ir veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą ar EBPO tinkamų veislių sertifikavimui sąrašą.

29. Tiekiamos rinkai superelitinės, elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos séklos fasuotės turi būti paženklintos oficialiosios institucijos etiketėmis. Sertifikuotos grikių séklos siuntos perfasuojamos į kitos talpos fasuotes pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką. Apie šių séklių perfasavimą turi būti iš anksto raštu pranešama Valstybinei augalininkystės tarnybai.

Punkto pakeitimai:

Nr. 3D-536, 2016-09-19, paskelbta TAR 2016-09-19, i. k. 2016-23704

30. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja séklių rinkoje, siekdama nustatyti, ar tiekėjai laikosi nuostatų, nurodytų šių reikalavimų apraše.

31. Valstybinė augalininkystės tarnyba gali sertifikuoti:

31.1. superelitinę, elitinę, sertifikuotą pirmos ir antros reprodukcijos séklių, kuriai dar nebaigti atlikti kokybės, ypač daigumo, tyrimai, nurodyti šių reikalavimų 3 priede. Tokia sékla sertifikuojama tik asmeniui pateikus išankstinius séklos kokybės tyrimų rezultatus bei šią informaciją:

31.1.1. pirmojo pirkėjo vardą, pavardę / pavadinimą;

31.1.2. pirmojo pirkėjo adresą / buveinę;

31.2. elitinę séklių, kuri neatitinka šio reikalavimų aprašo 3 priede išdėstytyų daigumo rodiklių, leidžiamą tiekti rinkai. Šiuo atveju etiketėje nurodomas daigumas, asmens vardas ir pavardė / pavadinimas, adresas / buveinė bei séklos siuntos numeris.

32. Tiekačias yra atsakingas, kad tiekiamas rinkai séklos kokybė atitinką šio reikalavimų aprašo 3 priede nurodytus kokybės rodiklius.

33. Genetiškai modifikuotų augalų veislių fasuočių etiketėse ir séklos sertifikate turi būti užrašas GMO (genetiškai modifikuotas organizmas).

34. Selekcininkui pageidaujant genealoginių individų aprašymas laikomas konfidencialia informacija.

35. Séklos tiekimu rinkai nelaikomis šie veiksmai:

35.1. séklos tiekimas kontrolės institucijoms, siekiant atlikti oficialius tyrimus;

35.2. séklos tiekimas paslaugų teikėjams, siekiant jas apdoroti ar fasuoti, kai paslaugų teikėjas neįgauna turtinių teisių į séklių;

35.3. séklos tiekimas tam tikromis sąlygomis paslaugų teikėjams, turint tikslą išauginti tam tikrą žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, ar išauginti séklių, skirtą tolesniams dauginimui. Šiuo atveju turi būti užtikrinta, kad paslaugų teikėjas neįgytų turtinės teisės į patieką séklių ar į gautą derlių. Séklos tiekėjas turi pateikti Valstybinei augalininkystės tarnybai sutarties ar jos atitinkamų dalių kopijas, sudarytas su paslaugų teikėju. Sutartyje turi būti nurodyta, kokius reikalavimus atitinka tiekiama sékla.

36. Sékla laikoma atskirai pagal kategorijas ir reprodukcijas. Rinkai sékla ruošiama ir laikoma siuromis. Séklos siuntos kokybė patvirtinama séklos sertifikatu.

37. Tiekiama rinkai superelitinė sékla turi atitikti elitinei séklių keliamus reikalavimus. Superelitinė, elitinė, sertifikuota pirmos ir antros reprodukcijos sékla turi būti tiekiama rinkai tik homogeniškomis siuromis ir sandariose fasuotėse. Fasuotes ženklina Valstybinė augalininkystės tarnyba. Jos turi būti paženklintos taip, kad nebūtų galima atidaryti nepažeidus ženklinimo sistemos. Fasuotės ženklinamos prie jų pritvirtinančios etiketės.

38. Fasuotes, paženklintas Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketėmis, gali pakartotinai ženklinti tik Valstybinė augalininkystės tarnyba. Pakartotinai ženklindama séklos fasuotes, prie jų tvirtina lipduką, kuriame nurodo:

38.1. „pakartotinis ženklinimas“;

- 38.2. pakartotinio ženklinimo data;
- 38.3. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos“.
39. Ant superelitinės, elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos fasuočių tvirtinamos Valstybinės augalininkystės tarnybos etiketės turi būti nenaudotos, ne mažesnės kaip 110 x 67 mm dydžio ir jose turi būti tokia informacija:
- 39.1. Superelitinės sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:
  - 39.1.1. nuoroda „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
  - 39.1.2. sėklos siuntos numeris;
  - 39.1.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);
  - 39.1.4. bandinio ėmimo data (metai, mėnuo);
  - 39.1.5. augalo rūšis;
  - 39.1.6. veislė;
  - 39.1.7. žodžiai „superelitinė sėkla“;
  - 39.1.8. sėklos išauginimo šalis;
  - 39.1.9. deklaruojama neto ar bruto masė;
  - 39.1.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.
- 39.2. Elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos sėklos etiketėje turi būti pateikta ši informacija:
- 39.2.1. „Valstybinė augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuva“;
  - 39.2.2. siuntos numeris;
  - 39.2.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);
  - 39.2.4. bandinio ėmimo data (metai, mėnuo);
  - 39.2.5. augalo rūšis, nurodyta bent lotyniškomis raidėmis užrašytu botaniniu pavadinimu, kuris gali būti sutrumpintas, nenurodant autorių pavadinimą ar pavardžių;
  - 39.2.6. veislė, nurodyta bent lotyniškomis raidėmis;
  - 39.2.7. kategorija;
  - 39.2.8. sėklos išauginimo šalis;
  - 39.2.9. deklaruojama neto ar bruto masė;
  - 39.2.10. jei sėkla yra chemiškai apdorota, nurodoma apdorojimo medžiaga bei apytikris grynojo sėklos svorio ir bendrojo svorio santykis.
40. Grikių sėklos etikečių spalvos:
- 40.1. superelitinės sėklos A – balta su violetine 5 mm pločio nuo kairiojo viršutinio kampo į dešinę įžambiai einančia juosta;
  - 40.2. elitinės sėklos B – balta;
  - 40.3. sertifikuotos sėklos pirmos reprodukcijos C1 – mėlyna;
  - 40.4. sertifikuotos sėklos antros reprodukcijos C2 – raudona.
41. Kiekvienai sėklos siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:
- 41.1. sertifikavimo metai (dvieženklis skaičius);
  - 41.2. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);
  - 41.3. tiekėjo registracijos numeris;
  - 41.4. grikių siuntos eilės numeris;
  - 41.5. šalies kodas (LT).
42. Valstybinė augalininkystės tarnyba nustato šias sąlygas dėl informacijos pateikimo neišstrinamais spaudmenimis ant elitinės, sertifikuotos pirmos ir antros reprodukcijos grikių sėklos fasuočių:
- 42.1. informacija neišstrinamais spaudmenimis išspausdinama arba įspaudžiama ant fasuotės;
  - 42.2. spausdinimo ar įspausdinimo išdėstymas ir spalva turi atitinkti naudojamos etiketės spalvą;
  - 42.3. išspausdinami arba įspaudžiami duomenys yra nurodyti šio reikalavimų aprašo 39.2.4, 39.2.5 ir 39.2.8 punktuose;
  - 42.4. kiekviena fasuotė turi oficialiai priskirtą serijos numerį, kurį neišstrinamais spaudmenimis išspausdina, įspaudžia ar perforuoja fasuotę spausdinanti įmonė. Ji informuoja

Valstybinę augalininkystės tarnybą apie išduotų fasuočių skaičių ir serijos numerius;

42.5. Valstybinė augalininkystės tarnyba kontroliuoja parduotos sėklos kiekio, įskaitant kiekvienos siuntos fasuočių skaičių ir turinį, taip pat serijos numerių apskaitą ir tikrina gamintojų apskaitos dokumentus.

VIII. REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS APROBUOTOJAMS

43. Įgaliotasis aprobuotojas privalo turėti įgaliotojo aprobuotojo leidimą, kurį išduoda Valstybinę augalininkystės tarnyba, būti kvalifikuotas ir raštu pateikti pasižadėjimą, kuriuo pasižada laikytis aprobavimo metodinių nurodymų. Įgaliotasis aprobuotojas negali turėti asmeninės naudos, susijusios su aprobavimo atlikimu.

44. Įgaliotajį aprobuotoją kontroliuoja oficialusis aprobuotojas.

45. Oficialusis aprobuotojas privalo kontroliuoti ne mažiau kaip 5 proc. įgaliotojo aprobuotojo aprobuotų sėklinių pasėlių.

46. Oficialajam aprobuotojui nustačius, kad įgaliotasis aprobuotojas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė aprobavimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas leidimas aprobuoti sėklinius pasėlius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklausęs įgaliotasis aprobuotojas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam aprobuotojui panaikinamas įgaliotojo aprobuotojo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

IX. REIKALAVIMAI ĮGALIOTIESIEMS BANDINIŲ ĖMĖJAMS

47. Įgaliotasis bandinių ēmėjas privalo turėti įgaliotojo bandinių ēmėjo leidimą, kurį išduoda Valstybinę augalininkystės tarnyba.

48. Įgaliotasis bandinių ēmėjas privalo turėti reikiama kvalifikaciją, kuri įgyta mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiesiems bandinių ēmėjams taikomus reikalavimus, išlaikius kvalifikacinius egzaminus.

49. Įgaliotieji bandinių ēmėjai gali būti:

49.1. nepriklausomi fiziniai asmenys;

49.2. fizinių arba juridinių asmenų, neužsiimančių grikių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys;

49.3. fizinių arba juridinių asmenų, užsiimančių sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai, samdomi fiziniai asmenys. Šiuo atveju įgaliotasis bandinių ēmėjas bandinius gali imti tik iš sėklos siuntų, pagamintų šių fizinių arba juridinių asmenų vardu, išskyrus atvejus, kai pirmiau paminėti fiziniai arba juridiniai asmenys, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavęs asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

50. Įgaliotajį bandinių ēmėjają, imantį sėklos bandinius, kontroliuoja oficialusis bandinių ēmėjas. Imant bandinius automatiniu būdu, turi būti laikomasi procedūrų, patvirtintų Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius įsakymu, ir tai atliekama oficialiai prižiūrint.

51. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 50 punktą taikymo tikslais oficialieji sėklos bandinių ēmėjai ima kontrolinius bandinius iš dalies grikių sėklos, kuri skirta sertifikuoti, siuntų. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc. Kontrolinis bandinys neimamas automatiniu būdu. Kontroliniai bandiniai palyginami su sėklos bandiniais, paimtais iš tos pačios siuntos oficialiai prižiūrint.

52. Oficialajam bandinių ēmėjui nustačius, kad įgaliotasis bandinių ēmėjas tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė bandinių ēmimo metodikos nurodymus, jam pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktorius patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas leidimas imti sėklos bandinius ir paskiriamas atitinkamas mokymo kursas, kurį išklausęs įgaliotasis bandinių ēmėjas privalo išlaikyti egzaminą. Jei nuo pažeidimo nustatymo datos pažeidimas per metus pasikartoja, įgaliotajam bandinių

ėmėjui panaikinamas įgaliotojo bandinių ēmėjo leidimas. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

X. REIKALAVIMAI ĮGALIOTOSIOMS LABORATORIJOMS

53. Įgaliotoji laboratorija privalo turėti Valstybinės augalininkystės tarnybos išduotą leidimą, suteikiantį teisę atlikti grikių sėklos kokybės tyrimus.

54. Įgaliotoji laboratorija privalo:

54.1. turėti techninio vadovavimo sėklų tyrimų laboratorijai kvalifikaciją atitinkantį darbuotoją, kuris tiesiogiai atsakytu už laboratorijos techninę veiklą;

54.2. turėti reikiamas kvalifikacijos, kuri įgyjama mokymo kursuose, surengtuose pagal oficialiosios sėklų tyrimų laboratorijos darbuotojams taikomus reikalavimus, išlaikius kvalifikacinius egzaminus darbuotoją;

54.3. būti įkurta patalpose ir turėti įrangą, kurią Valstybinė augalininkystės tarnyba laiko tinkama sėklai tirti.

55. Įgaliotoji laboratorija gali būti:

55.1. neprilausoma;

55.2. prilausanti juridiniam asmeniui, užsiimančiam sėklos gamyba, dauginimu, perdirbimu, tiekimu rinkai. Šiuo atveju įgaliotoji laboratorija gali tirti tik sėklos siuntas, kurias pagamino šio juridinio asmens vardu, išskyrus atvejus, kai minėtas juridinis asmuo, prašymą dėl sėklos sertifikavimo padavės asmuo ir Valstybinė augalininkystės tarnyba susitaria kitaip.

56. Įgaliotosios laboratorijos veiklą, susijusią su sėklos tyrimais, kontroliuoja Valstybinė augalininkystės tarnyba.

57. Oficialiosios priežiūros pagal šio reikalavimų aprašo 56 punktą taikymo tikslais oficialaus sėklos tyrimo metu kontroliuojama dalis sėklos siuntų, skirtų oficialajam sertifikavimui. Ši dalis turi būti ne mažesnė kaip 5 proc.

58. Oficialajai laboratorijai nustačius, kad įgaliotoji laboratorija tyčia ar dėl neatsargumo pažeidė sėklos kokybės tyrimų metodikos nurodymus, jai pagal Valstybinės augalininkystės tarnybos direktoriaus patvirtintą tvarką turi būti laikinai sustabdomas arba panaikinamas leidimas atlikti sėklos kokybės tyrimus. Valstybinė augalininkystės tarnyba užtikrina, kad pažeidimo atveju patikrintos sėklos sertifikavimas būtų panaikinamas, nebent būtų įrodyta, kad ši sėkla atitinka visus jai keliamus reikalavimus.

XI. GRIKIŲ SĖKLOS LAIKYMAS

59. Sėkla turi būti laikoma uždarose, neužkrėstose kenkėjais ir jų lervomis patalpose.

60. Jei sandėlio grindys ne medinės, fasuotės su sėkla turi būti kraunamos ant medinių padėklų ar stelažų.

61. Kiekviena sėklos siunta turi būti laikoma atskirai. Tarp siuntų turi būti paliktas ne mažesnis kaip 0,7 m tarpas.

62. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priėjimas.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Už šių reikalavimų aprašo nuostatų nesilaikymą asmenys atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-1034](#), 2010-11-26, Žin., 2010, Nr. 141-7219 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1034

Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklas kokybės reikalavimų aprašo 1 priedas
 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

MAŽIAUSI ATSTUMAI TARP PASĒLIŲ

Pasēlis	Mažiausias atstumas, m
Iki tos pačios rūšies kitos veislės pasēlio: auginant superelitinę sėklą auginant elitinę ir sertifikuotą (C1 ir C2) sėklą	1000 1000
Iki tos pačios veislės kitos kategorijos pasēlio auginant superelitinę sėklą auginant elitinę ir sertifikuotą (C1 ir C2) sėklą	500 250
Iki gretimų pasēlių (siekiant išvengti mechaninio užterštumo, nuimant sėklas derlių): auginant superelitinę sėklą auginant elitinę ir sertifikuotą (C1 ir C2) sėklą	ne siauresnė kaip 0,4 m skiriamoji juosta

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-1034](#), 2010-11-26, Žin., 2010, Nr. 141-7219 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1034

Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo 2 priedas
 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

MAŽIAUSIAS VEISLĖS GRYNUMAS GRIKIŲ PASĒLIUOSE

Kategorija	Mažiausias veislės grynumas, proc.
Elitinės sėklos (B)	99,9
Sertifikuotos pirmos reprodukcijos sėklos (C1)	99,7
Sertifikuotos antros reprodukcijos sėklos (C2)	99,0

Priedo pakeitimai:

Nr. [3D-1034](#), 2010-11-26, Žin., 2010, Nr. 141-7219 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1034

Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo 3 priedas
 (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 26 d. įsakymo Nr. 3D-1034 redakcija)

GRIKIŲ SĖKLOS KOKYBĖS REIKALAVIMAI

Rūšis ir kategorija	Mažiausias daigumas (grynos sėklos, proc.)	Mažiausias analitinis grynumas (švarumas) (proc., nuo masės)	Priemaišų 1000 g, ne daugiu kaip, vnt.			Sėklų drėgmė ne didesnė kaip, proc.	
			Iš viso kitų augalų rūsių	iš jų:			
				sunkiai išvalomų kultūrinių augalų	kitų augalų ir piktžolių	tarp jų dirvinio ridiko	
B	80	98	20	5	15	5	15,5
C1 ir C2	80	97	100	20	80	35	15,5

Papildyta priedu:

Nr. [3D-1034](#), 2010-11-26, Žin., 2010, Nr. 141-7219 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1034

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-667](#), 2010-07-16, Žin., 2010, Nr. 89-4716 (2010-07-27), i. k. 1102330ISAK03D-667

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 374 "Dėl Privalomųjų grikių sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-1034](#), 2010-11-26, Žin., 2010, Nr. 141-7219 (2010-12-02), i. k. 1102330ISAK03D-1034

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 374 "Dėl Privalomųjų grikių sėklos kokybės reikalavimų" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-536](#), 2016-09-19, paskelbta TAR 2016-09-19, i. k. 2016-23704

Dėl žemės ūkio ministro 2000 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 374 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamos grikių sėklos kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo